

ПАХТАКОРЛАРИМИЗНИНГ УЛКАН МЕХНАТ ҒАЛАБАСИ

МАЖБУРИЯТ, МАСЪУЛИЯТ, НАТИЖА

Ш. КАМОЛҲУЖАЕВ,

Тошкент область партия комитетининг секретари

КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съездининг муносиб кутуб олиш учун кенг қўл очиб берган ўзбекистонлик мусобақасига қўшилган пайтахт областининг пахтакорлари катта меҳнат ғалабасига эришдилар. Улар Октябрь революциясининг 68 йиллиги кунинда давлат пахта топириш планни ва социалистик мажбурият бажаришда давлат қабул пунктларга 414 минг тоннадан кўпроқ қимматбаҳо хом шўб етказиб берди. Яъни пахта ҳосилининг 66 процентдан кўпроги мажбурият бажаришда тегишли бўлди. Машина терим планни ҳам ошириб адо этилди. Область бўйича ҳозиргача ҳар гектар ердан ўртача 29,6 центнердан «оқ олтин» ҳосили йиғиштириб олинди.

Тошкент областининг улкан пахта хирмонига биринчи бўлиб социалистик мажбуриятларини ҳам бажарган Янгийўл райони, шунингдек, йиллик планларини муддатидан илгари бажарган Ғалаба, Чиноз, Коммунистик, Урта Чирчиқ, Пискент, Бўка районларининг пахтакорлари мусобақасига қўшилган бўлишнинг мудиридан илгари муваффақият бажарилиши пахтакор ва механизаторларнинг ҳақрамонона меҳнатлари, партия ва совет ташкилотлари, ҳўжалик органларининг катта ташкилотчилиги ва сиёсий ишларининг натижаларидан илгари пахтакорларнинг меҳнат қўлининг мусобақасига қўшилган бўлиши билан боғлиқ.

Пахта тайёрлаш планининг муддатидан илгари муваффақият бажарилиши пахтакор ва механизаторларнинг ҳақрамонона меҳнатлари, партия ва совет ташкилотлари, ҳўжалик органларининг катта ташкилотчилиги ва сиёсий ишларининг натижаларидан илгари пахтакорларнинг меҳнат қўлининг мусобақасига қўшилган бўлиши билан боғлиқ. Пахта тайёрлаш планининг муддатидан илгари муваффақият бажарилиши пахтакор ва механизаторларнинг ҳақрамонона меҳнатлари, партия ва совет ташкилотлари, ҳўжалик органларининг катта ташкилотчилиги ва сиёсий ишларининг натижаларидан илгари пахтакорларнинг меҳнат қўлининг мусобақасига қўшилган бўлиши билан боғлиқ.

Авалги йиллар таърибисига асосда терим-транспорт отрядларида муваққат партия группалари ташкил этилди. Улар теримни идеологик жиҳатдан таъминлаш бўйича бarchа оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларга раҳбарлик қилдилар. Муваққат партия группалари йиғим-теримда иш-тироқ эътиборни мунтазам эшитиб турдилар, илгорларнинг иш таърибларини оммалаштириб бердилар.

Областимизда КПСС XXVII съезди шарафига пахта тайёрлаш планини 27 иш кунинда бажариш ҳаракати кенг қўл очилди. Бу ташаббусни биринчи бўлиб Урта Чирчиқ районидagi Охунбобоев номили, Ғалаба районидagi Свердлов номили колхозлар, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозини ва бошқа ҳўжаликлар бошлаб берган эдилар. Улар, шунингдек бу ташаббусга қўшилган ҳўжаликлар ўз сўзларининг устидан чиқдилар. Тадбиркор ҳўжаликлар пахта теримини комплекс механизациялаш, етиштирилган ҳосилини ердамчиларсиз, ўз кучлари билан териб олиш чораларини кўрдилар. Жумладан, Бўка районидagi «Октябрь 40 йиллиги» колхозини пахтакорларнинг машиналардан тўла умум билан фойдаланиши ҳисобига бутун ҳосилини ўз кучлари билан йиғиштириб оломоқдалар. Пискент районидagi Охунбобоев номили колхоз механизаторлари машина теримининг энг долзарб палласида меҳнатга коммунистик муносабат намунасини кўрсатдилар. Улар иш вақтида умумий фойдаланиш мақсадида биргаликда дала шийполиларида яшашни йўлга қўйдилар. Шу тўғрйли ҳўжаликда терим суръати жадаллашди. 4 та терим-транспорт отрядига бирлашган дала гвардиячилари ҳосилининг асосий қисmini «зангори кема»лар бункеридан тўқдилар. Пахтазор янги-янги меҳнат ҳақрамононарини майдонга чиқарди. Мавсумда 180—200 тонна ва ундан ҳам кўпроқ пахта те-

ришга эришган механик-ҳайдовчилардан Ғалаба районидagi Киров номили колхоздан М. Исабеков, Бўка районидagi Тимирязев номили колхоздан Х. Ҳожиёв, Оқ-кўрган районидagi С. Сегибзоев номили совхоздан Н. Каримов, Урта Чирчиқ районидagi Терешкова номили колхоздан Н. Мирзақулов, Янгийўл районидagi Калинин номили колхоздан К. Хошимов, Коммунистик районидagi Свердлов номили колхоздан Э. Холтёв, Пискент районидagi «Пискент» совхоздан М. Шошимов ва ўйлаб-бошлаб фидойилар техника кучини амалда ишлатишди.

Агитатор ва сиёсий ахборотчилар, «Билим» жамияти аъзолари бarchа терим илгорларининг иш таърибларини, социалистик мусобақа ақуларини мунтазам равишда пахтакор ва механизаторларга етказиб турдилар. Умуман, пахта терими мавсумида дала шийполилари, «оқ олтин» мавсуми қатнашчилари ўртасида юзлаб тарғиботчи ва ташвиқотчи оммавий-сиёсий иш олиб борди. Теримни идеологик жиҳатдан таъминлаш учун бarchа районларда агитпоездлар, агитбригада ва агитколлективлар ташкил этилди. Улар составидаги лекторлар турли мавзуларда суҳбатлар ўтказдилар, профессионал санъаткорлар ва бадий ҳаваскорлар концертлар кўйиб бердилар.

Терим мавсумида областимиз ҳўжаликларида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пропаганда группаси ҳам иш олиб борди. Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти раъвлениши раисининг биринчи ўринбосари У. А. Абдуразоков бошчилигидаги бу группа составидаги олим ва адиблар, санъаткорлар бarchа пахтачиллик районларида бўлди. Ана шундай группа область партия комитети пропагандаси ва агитация бўлими томонидан ҳам тузилди.

Терим мавсумида пахтакорларга ердамга келган шахарликлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни йўлга қўйишга ҳам катта эътибор берилди. Бу идеологик ишга оталиқ корхона ва ташкилотларнинг маданий-маърифий муассасалари ҳам жалб этилди. Пахта тайёрлаш юзасидан олинган социалистик мажбурият муваффақиятлари бажарилган бўлса ҳам пахтазорлардаги жўшқин меҳнат давом этмоқда. Республика мизининг улкан «оқ олтин» хирмонига муносиб ҳиссаларини қўшишга аҳд қилган областимиз пахтакорлари етиштирилган ҳосилини сўнгги мисқолигача несобуд қилмай тезда йиғиштириб олишга аҳд қилганлар.

Ун биринчи беш йиллик сўнгги йили мўл пахта ҳосили учун кураш КПСС Марказий Комитети октябрь (1985 йил) Пленуми қарорлари тўғрйли совет кишиларида юксак сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги жўшурган бир азиятда давом этапти. Областимиз меҳнаткашлари бarchа совет халққатори Пленум қарорларини ақидилик билан қўллаб-қувватлаб, қизгин маъқулламоқдалар. КПССнинг янги таърибдаги Программаси, таклиф этилаётган ўзгартишлар билан партия Устави лойиҳаларини чуқур ўргангилар. Партияимизнинг бу асосий наъзарий ва сиёсий ҳужжатларида тарққий-тимизнинг янги улғувор режалари белгилаб берилган.

Қишлоқ меҳнаткашлари янги таърибдаги Программа лойиҳасида ердан фойдаланишни яхшилаш, унинг умумдорлигини, бarchа қишлоқ ҳўжалик экинлари ҳосилдорлигини ошириш юзасидан олға сурилган вазифаларини ўзларининг биринчи галдаги шон-шараф ишлари, муқаддас бурчларини, деб қабул қилмоқдалар. Улар янги беш йилликда янада улкан марраларни эггалашни режаласмоқдалар.

ПАХТА тайёрлаш юзасидан социалистик мажбурият шонли байрам кунинда адо этилгани нур устига нур бўлди. Областимиз пахтакорларини бу катта ғалаба, Улуғ Октябрь байрами билан қизгин таъриблаймиш, уларга коммунистик бунёдкорлик режаларини амалда оширишда янгидаги катта муваффақиятлар тўғрйли.

ТОШКЕНТ область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети пахта теримини ташкил этиш ва давлатга топириш юзасидан районлар, колхозлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1985 йил 6 ноябргача бўлган ақуларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўмаги билан Бекобод районидagi (район партия комитетининг секретари Хатамов, район ижроия комитетининг раиси Пирнафасов, РАПО Советининг раиси Расулов, қишлоқ ҳўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Қодиров, район комсомол комитетининг секретари Шукрулиев, «Госкомсельхозтехника» район бирлашмаси бошқарувчиси Эргашев

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

ўртоқлар) қолдирилди. Бу районда давлат пахта сотиш йиллик планни 87,94 процент, шу жумладан машина терими планни 58,15 процент бажарилган. Шунингдек, ноябрь ойининг биринчи беш кунлигида пахта тайёрлашда йиллик планга нисбатан 5,41 процент, шу жумладан машина терими планга нисбатан 1,26 процент ўсишга эришилган.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўмаги билан Бекобод районидagi «Далварзин» совхозидagi (директори Султонқулов, партия ташкилотининг секретари Ҳожимирзаев, касаба союз ташкилотининг раиси

Болтабоев, комсомол ташкилотининг секретари Раҳмонбердиев ўртоқлар) қолдирилди. Бу совхозда давлат пахта сотиш йиллик планни 80,93 процент, шу жумладан машина терими планни 52,81 процент бажарилган. Шунингдек, ноябрь ойининг биринчи беш кунлигида пахта тайёрлашда йиллик планга нисбатан 6,24 процент, шу жумладан машина терими планга нисбатан 1,79 процент ўсишга эришилган.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўмаги билан Бекобод районидagi «Далварзин» совхозидagi (директори Султонқулов, партия ташкилотининг секретари Ҳожимирзаев, касаба союз ташкилотининг раиси

Ширинов, партия ташкилотининг секретари Ҳайдаров, касаба союз ташкилотининг раиси Арсенова, комсомол ташкилотининг секретари Бўтаев ўртоқлар). Бу колхозда давлат пахта сотиш йиллик планни 99,55 процент, шу жумладан машина терими планни 77,46 процент бажарилган. Шунингдек, ноябрь ойининг биринчи беш кунлигида пахта тайёрлашда йиллик планга нисбатан 8,50 процент, шу жумладан машина терими планга нисбатан 1,24 процент ўсишга эришилган.

Байроқ Пискент районидagi Ленин номили колхоздан олиб берилди. Урта Чирчиқ районидagi А. Икромов номили колхозларга ва Бекобод районидagi «Далварзин» совхозига биттадан енгил автомашина ажратиб топширилди.

килотининг секретари Исаев, касаба союз ташкилотининг раиси Марасулов, комсомол ташкилотининг секретари Ботирова ўртоқлар). Бу колхозда давлат пахта сотиш йиллик планни 100,11 процент, шу жумладан машина терими планни 84,53 процент бажарилган. Шунингдек, ноябрь ойининг биринчи беш кунлигида пахта тайёрлашда йиллик планга 7,20 процент, шу жумладан машина терими планга нисбатан 0,26 процент ўсишга эришилган.

Байроқ Бекобод районидagi Навоий номили колхоздан олиб берилди. Область план бўлимида социалистик мусобақа илгорларига сотиш учун Бекобод районига, Пискент районидagi Калинин номили, Урта Чирчиқ районидagi А. Икромов номили колхозларга ва Бекобод районидagi «Далварзин» совхозига биттадан енгил автомашина ажратиб топширилди.

ЕР УНУМДОРЛИГИ ОРТАДИ

ДЕХҚОННИНГ тирикчилиги ер билан. У ерни қанчалик ардоқласа, эъзолдаса, қадрига етса ер ҳам саҳоватини аямайди. Бунинг бизнинг бригаданиз мисолида кўриш мумкин. Ҳосилга эришишнинг эрта куздан бошлаганимиз. Экин майдонларини картограммга асосда ўғитга тўғйдириб, чуқур қилиб ҳайдаганимиз. Шунинг учун ҳам баҳорда ишларимиз энгил кўчди. Чигитни барвақт экиб, ерининг табиий намига ундириб, ғўза парваринини намунали ўтказдик. Етиштирилган мўл ҳосилини уюшқоқлик билан йиғиб-териб олиб, планимизни барвақт бажардик. Айни кунларда 40 центнерлик марра учун кураш бормоқда.

Ҳосилдорликнинг чегараси йўқ. Бунинг учун, энг аввало, КПССнинг янги таърибдаги Программасида алоҳида таъкидланганидек, ердан фойдаланишни яхшилаш ва унинг умумдорлигини оширишга алоҳида эътибор бериш керак. Биз бу соҳадаги тақрибларимизни янада боийтамыз. Шу кунларда дала ишларини кенейер усулида ташкил этмоқдамиз.

Ҳар гектар ерга, ҳадемай, мўлжалдаги маданий ва минерал ўғит солинади. Кузги шуддорнинг ўз вақтида ва сифатида ўтказилиши, ҳеч шубҳасиз, келгуси йилда дала-ларининг умумдорлигини янада ошириш имкониятини беради.

Б. БОЙМАТОВ,
Оқкўрган районидagi Охунбобоев номили колхоз бригадаси бошлиғи.

РАҚАМЛАР МАЗМУНИ

◆ Бу йил давлатга топирилган пахтанинг 80 проценти биринчи навларга қабул қилинди.

◆ Далаларда айна терим қизғин дамларда 2900 та машина ишлади. Машиналар ёрдамида 272 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» терилди.

◆ Ҳар бир машинада ўртача 94 тоннадан пахта йиғиб олинди. 195 механизатор 150 тонна ва ундан ошириб хирмон уйди.

◆ Кўпгина ҳўжаликларда машина терими салмоғи 80—90 проценти ташкил этди.

◆ Оширилган мажбурият 20 минг тонна.

Ташаббускорлар ҳисоботи

ҲАР йилгидек бу йил ҳам областимизнинг бир гурупа пахтакорлари мўл, эртаги, сифатли пахта етиштириш юзасидан ташаббус бошлаган эдилар. Уларнинг бу ташаббуси область партия комитети томонидан маъқуллашган. Ватанпарварлик ҳаракати кенг қўл очилди. Районларда ташаббускорлар ва уларнинг из-

дошлари кўпайди. Моҳир деҳқонлар ўз сўзларининг удрасдан чиқиш учун астойдил меҳнат қилдилар. Агротехника таърибларининг сифатли бажарилишини таъминлаб, мўл ҳосил етиштирдилар. Янги-теримини уюшқоқлик билан ўтказиб, юқори кўрсаткичларга эришдилар. Кўйида ташаббускор пахтакорлардан айримларининг ҳисоботи билан танишасиз.

ОРТИҒИ БИЛАН УДДАЛАДИК

◆ УРТА ЧИРЧИҚ районидagi «Партия XXII съезди» колхозининг бригадаси бошлиғи Солиқ ЙУЛДОШЕВ: Элга берган ваъданин шараф билан бажариш учун курашдик, энг аввало кўчларни бутлаб олдик. Ана шундан сўнг ҳар бир картадаги ғўза тулпарининг соғлом ва дуркун ривожланишига қаратилган таърибларини амалда оширдик. Дала ишларини область пахтакорлар Советининг тавсиялари асосида ташкил этидик. Энг муҳими култивация билан сугорилишнинг узилиш бўлишига йўл қўйамиз. Қатор ораларининг доимо юмшоқ ва бетона ўрлардан тоза ҳолда бўлишини таъминладик. Озиқлантиришнинг ўзганин талабига қараб олиб бордик. Сугорилиш асосини тунда ўтказдик. Бунинг фойдаси катта бўлди. Умуман сувга қонди, бизга норма бўйича ақратилган сувдан тежаб фойдаланиш мумкин бўлди.

Бу ишларнинг маромида баъзиришнинг бригаданиннинг ҳар бир аъзоси ҳисса қўшди. Натижада мўл ҳосил етиштирилди. Дефолациянинг ҳам шартини, ғўзанинг биологик ҳолатини ҳисобга олиб, амалда оширган эдик. Трактор аппаратуридан фойдаланганимиз

ТЕХНИКАГА ТАЯНДИК

◆ БУКА районидagi «Партия XIX съезди» колхозининг бригадаси бошлиғи Аҳмад ДУШАБОВЕВ: Агар деҳқон таърибкор, маҳоратли бўлса ҳар қандай шартонда ҳам мўл пахта етиштирилади. Бундан беш-олти йил аввалги нонча сира эсимдан чинмайди. Ўшанда ғўзаларимиз беш-олти чинбарг чиқариб қолган незалар эди. Бирдан ҳаво айнаиб, кучли дўз ёғди. Ғўзаларини чўп қилиб қўйдик. Ҳар юм ҳар хил маслаҳат берди. Бир хиллар бўлиб экин керак деди, биз бўлсак таърибали деҳқонлар билан маслаҳатлашиб, парваринини кучайтириш, «чўтот» бўлиб қолган ғўзаларини ўғитлаб олиш ҳаракатини қилдик. Ишон-уч ҳисса нормада маҳаллин ва минерал ўғит солиб, қатор ораларини култивация қилиб, пешма-пеш сугордик. Натижада ғўзаларимизни яхшилаб олишга эришдик.

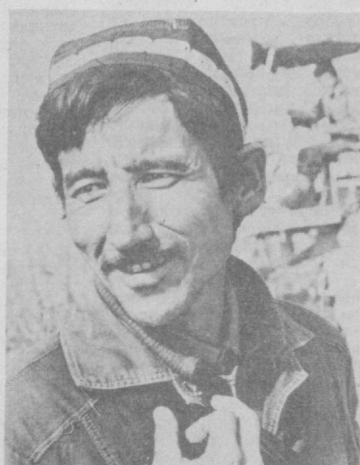
Бу йил ҳам фидолоронга меҳнат қилдик. Бarchа майдонларда эниммага олган қосақ мажбуриятимизнинг бажарилишини таъминлайдиган мўл ҳосил етиштирдик. Янги-теримда вақтдан, мажбуз техникадан умумий фойдаланиш учун ҳурур таърибларини амалда оширдик. Шу тўғрйли ҳозиргача

◆ ЯНГИЙЎЛ районидagi «Октябрь» колхозининг пахтакорлари бу йил асосий ҳосилни «зангори кема»лар ёрдамида йиғиб-териб олдилар. Ҳўжаликда механик-ҳайдовчилар ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақа намунали ташкил этилди. Бу беллашувада таърибали механизатор Р. Тўтаев (чапдаги суратда) пеш қадамлик қилди. Бу моҳир «ўлат оти» суворисини мавсумда 130 тоннадан ортиқ «оқ олтин» терди.

◆ ПИСКЕНТ районидagi «КПСС XXVI съезди» совхозининг область «Оқ олтин» мукофоти лауреати Очил АБДУЛЛАЕВ бошчилик қилаётган бригадаси пахтакорлари эниммаларидаги план ва социалистик мажбуриятларини ортиғи билан бажардилар. Бунда бригадаси бошлиғининг хизмати катта бўлди. Ундagi суратда: пахта устаси О. Абдуллаев.

А. Мальцев фотолари.

90 ПРОЦЕНТИНИ ТЕРИБ ОЛАМИЗ

КОЛХОЗИМИЗДА ҳар йили ҳам асосий ҳосил машиналар ёрдамида териб олинади. Бунга олдиндан пухта тайёргарлик қўйамиз. Биринчи галда ўстиришга ҳаракат қиламиз. Ўзга чеканкис, дефолация сифатли ўтказилди. Бу машина теримига кенг иш фронти

очилишини таъминлайди. 1985 йилда ҳам ҳўжалигимизда машиналардан самарали фойдаланилмоқда. Ҳозиргача йиғиб-териб олинган пахтанинг 80 процентдан ортиғи машиналар бункеридан тўқилди. Техникадан умумий фойдаланиш ҳисобига терим суръати юқори бўлаётир. Йиллик план ва

Даламизда ҳали ҳосил қўл. Машиналарни ишлатиб, уларни тезроқ териб олишга ҳисса қўйишимиз керак. Мақсадимиз оша-Ватанга яна 30 тонна пахта етказиб беришдир. Мавсум охиригача жами ҳосилнинг 90 процентини терим машиналари ёрдамида йиғиштириб оламиз.

У. ҚОСИМОВ,
Коммунистик районидagi «Правда» колхозининг механизатори.

